

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa M.S.

przeciwko J. w J.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, zapłatę wyrównania nagrody barbórkowej i 14-tej pensji,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 28 maja 2025 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn. akt IV Pa 32/23,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

II. zasądza od M.S. na rzecz J. w J. kwotę 1.350,00 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych, wraz z odsetkami, o których mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

DS

UZASADNIENIE

Pozwem z 11 lipca 2022 r. (data stempla pocztowego) M.S., wniósł o zasądzenie od pozwanej J. w J. kwoty 20.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot, wskazując, że kwota ta stanowi należność z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wykonaną w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Nadto, powód wniósł o wyrównanie nagrody

barbórkowej za 2019 r. (w kwocie 1.500 zł), wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz o wyrównanie 14-tej pensji za 2019 r. (także w kwocie 1.500 zł), wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że był zatrudniony w ramach J. w K., ostatnio na stanowisku sztygara zmianowego pod ziemią. Z dniem 31 grudnia 2022 r. został przeniesiony w trybie art. 231 k.p. do S. w B. Powód wskazał, że w związku z organizacją pracy u pozwanego pracodawcy, aby wykonać powierzone mu obowiązki musiał przybyć do pracy wcześniej - przed formalnym rozpoczęciem zmiany, a opuszczał teren zakładu pracy później, aniżeli to wynikało z obowiązujących godzin trwania poszczególnych zmian.

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju IV Wydział Pracy, wyrokiem z 27 czerwca 2023 r. (sygn. akt IV P 57/22), wydanym w sprawie z powództwa M.S., przeciwko J. w J., o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, zapłatę wyrównania nagrody barbórkowej i 14-tej pensji: zasądził od pozwanej J. w J., na rzecz powoda M.S. kwotę 3.895,91 zł brutto, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od 5 sierpnia 2022 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, zniósł wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami, nakazał pobrać od pozwanej J. w J. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju kwotę 194,81 zł, tytułem części opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był ustawowo zwolniony oraz nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Na skutek apelacji powoda, Sąd Okręgowy w Rybniku IV Wydział, wyrokiem z 14 grudnia 2023 r. (sygn. akt IV Pa 32/23): zmienił pkt 1 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądził od pozwanej J. w J. na rzecz powoda M.S. kwotę 4.576,63 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od 1 czerwca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 sierpnia 2022 r. do dnia zapłaty, zmienił pkt 4 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że nakazał pobrać od pozwanej J. w J., na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju kwotę 229 zł, tytułem części opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy, oddalił apelację w pozostałej części oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.350 zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas, od dnia uprawomocnienia się

orzeczenia, którym je zasądzono do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku wywiódł powód, zaskarżając judykat w części, tj. w zakresie pkt 1 (daty wymagalności należności odsetkowej), pkt 3 (wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych) oraz pkt 4 (orzeczenia o kosztach).

Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił:

I. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 217 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c., wobec oddalenia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, skutkującego nierozpoznanie istoty sprawy, wobec nieustalenia prawidłowego i adekwatnego do czasu wykonywania pracy wynagrodzenia powoda za pracę w godzinach nadliczbowych;

2. art. 322 k.p.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, pomimo, że powód zaofiarował dowody i wnioski dowodowe dla ustalenia czasu pracy w godzinach nadliczbowych, co oznacza, że udowodnienie wysokości żądania było możliwe;

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. w zw. z art. 300 i 149 § 1 k.p. oraz § 5 pkt 21 oraz 19 Regulaminu pracy J., poprzez naruszenie reguł w zakresie ciężaru dowodu skutkującego uznaniem, że prowadzona przez pozwaną ewidencja czasu pracy nie odnotowuje wykonywania pracy przez powoda, pomimo, że powód i świadkowie zaprzeczyli przebywaniu na terenie zakładu pracy w innym celu niż świadczenie pracy, a pozwana nie kwestionowała treści RCP, nadto nie wykazała, że powód w czasie odnotowanym w RCP nie wykonywał pracy;

2. art. 151 § 1 k.p., art. 151¹ k.p. i art. 149 § 1 k.p., w związku z art. 128 § 1 i 129 § 1 k.p. oraz § 7 ust. 1, 3 i 4 Regulaminu Pracy J. w związku z art. 9 § 1 k.p., przez ich nieprawidłową wykładnię i zastosowanie, skutkujące nieprawidłowym uznaniem, że powód świadczył pracę w godzinach nadliczbowych w wymiarze tylko 0,5h dziennie i zarówno po wejściu na teren zakładu pracy, jak i przed wyjściem z niego po wyjeździe na powierzchnię nie wykonywał takiej pracy w wyższym wymiarze, nie przekraczając regulaminowych 0,5h na czynności organizacyjne,

nadto nieuwzględnieniem jako wykonywanie pracy konieczności przemieszczania się po zakładzie pracy i czasu przeznaczanego na czynności higieniczne uznane błędnie za czynności przygotowawcze, pomimo, że musiały one mieć miejsce po wyjeździe, a przed przystąpieniem do czynności „biurowych”, a więc wynikały z zakładowej organizacji pracy stanowiącej ryzyko organizacyjne pracodawcy;

3. art. 118 k.c. w związku z art. 291 § 1 k.p. oraz art. 300 k.p., poprzez nieprawidłową wykładnię i zastosowanie, skutkujące uznaniem za przedawnione należności za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 maja 2019 r., pomimo że regulacja Kodeksu pracy w zakresie przedawnienia nie jest po wprowadzeniu do Kodeksu cywilnego instytucji końca terminu przedawnienia regulacją całościową, określając tylko początek biegu przedawnienia, a nie jego zakończenie;

4. art. 8 k.p. przez jego niezastosowanie, w stosunku do zarzutu przedawnienia zgłoszonego przez pozwaną, stanowiącego w istocie nadużycie prawa pracodawcy wobec pracownika, polegającego na świadomym i celowym nienaliczaniu i niewpłacaniu należności wynikających bezwzględnie obowiązujących z norm prawa pracy, pomimo świadomości wykonywania przez powoda pracy w wymiarze przekraczającym normę czasu pracy;

5. art. 94 pkt 5 k.p., art. 85 k.p., art. 86 k.p. w zw. z art. 151¹ k.p. w zw. z art. 481 § 1 k.c. stosowanymi poprzez art. 300 k.p., przez ich błędną wykładnię i niezastosowanie, co miało wpływ na ustalenie błędnego terminu i łącznej wymagalności roszczeń na skutek pominięcia ustawowych i regulaminowych obowiązków pracodawcy i terminów wymagalności wynagrodzenia, nadto bezprawnego przyjęcia, że warunkiem wypłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, w okresie przeszłym było zgłoszenie roszczenia o wypłatę, podczas gdy podstawowym obowiązkiem pracodawcy jest prowadzenie ewidencji czasu pracy oraz terminowa wypłata wynagrodzenia i wszystkich jego składników.

W związku ze stawianymi zarzutami skarżący wniósł o:

I. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z powołaniem na:

1. art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w zakresie zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego dotyczących podstaw i wysokości wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, daty

wymagalności i odrębnego naliczania należności odsetkowych, wreszcie niezastosowania art. 8 k.p., wobec nadużycia prawa podmiotowego przez pozwaną;

2. art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. - wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego skutkującego koniecznością rozważenia, czy zmiana prawa cywilnego w zakresie instytucji przedawnienia (art. 118 § 1 zd. 2 k.c.), wprowadzająca koniec termin przedawnienia, ma zastosowanie do roszczeń ze stosunku pracy, poprzez art. 300 k.p.;

II. uchylenie orzeczenia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części oraz uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w części zaskarżonej apelacją powoda i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu lub Sądowi Rejonowemu w przypadku uchylenia orzeczenia również Sądu I instancji, nadto zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

ewentualnie,

III. w przypadku podzielenia poglądu Sądów obu instancji, co do braku podstaw do ustalenia czasu pracy powoda, w oparciu o rejestr czasu pracy (RCP) uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i rozstrzygnięcie sprawy, co do istoty poprzez:

1. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszej kwoty 3.399,40 zł, z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych;

2. zmianę orzeczeń Sądów obu instancji w zakresie odsetek poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od poszczególnych wynagrodzeń miesięcznych, tj. od 11-go dnia następnego miesiąca do dnia zapłaty;

3. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda, strona pozwana wniosła o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Natomiast w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, strona pozwana wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz

pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszym postępowaniu nie kwalifikuje się do jej przyjęcia celem rozpoznania merytorycznego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie: (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Przypomnieć należy, że skarga kasacyjna nie jest (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zatem zarzuty dotyczące ustalenie faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c., postanowienia Sądu Najwyższego z: 6 marca 2018 r., II UK 194/17, LEX nr 2488675; 27 kwietnia 2022 r., I USK 413/21, LEX nr 3431707; J. Paszkowski (w:) T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1–458¹⁶. Tom I. Warszawa 2023, komentarz do art. 398¹³).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pełnomocnik skarżącego wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona - w zakresie naruszenia

prawa powoda do adekwatnego do czasu wykonania pracy wynagrodzenia za prace w godzinach nadliczbowych oraz odsetek ustawowych za opóźnienie, odrębnie dla każdego z wynagrodzeń miesięcznych, a także nieprawidłowego uwzględnienia zarzutu przedawnienia zgłoszonego przez pozwaną, stanowiącego skutek pominięcia oceny tego prawa, przez pryzmat nadużycia prawa podmiotowego (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Skarżący wskazał także na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), dotyczącego sposobu liczenia upływu terminu przedawnienia dla roszczeń określonych w prawie pracy, wobec wprowadzenia ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, do systemu prawa cywilnego instytucji końca terminu przedawnienia - art. 118 zd. 2 k.c.

Należy więc przypomnieć, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że strona skarżąca musi wskazać, w czym (w jej ocenie) wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona skarżąca powinna więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126 i z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto, przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Takiej okoliczności strona skarżąca jednak nie wykazała. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może być przy tym polemiką z

ustaleniami dokonanymi przez Sąd II instancji. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Natomiast, w przypadku powoływania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 19 marca 2012 r., II PK 296/11, LEX nr 1214580; 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300; 16 maja 2018 r., III UK 151/17, LEX nr 2553867; 12 maja 2021 r., I USK 163/21, LEX nr 3252537). Oznacza to w praktyce, że zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571, z 5 lipca 2023 r., I CSK 6182/22, LEX nr 3578533), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. A. Góra-Błaszczkowska, Środki zaskarżenia w postępowaniu cywilnym. Komentarz do art. 367-424¹² k.p.c., Warszawa 2014, komentarz do art. 398⁹ wraz z przytoczonym orzecznictwem; postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179, z 13 lipca 2023 r., I CSK 2570/22, LEX nr 3582702), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje

zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub funkcje precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468, z 7 lutego 2019 r., I UK 29/18, LEX nr 2617355 i z 27 kwietnia 2021 r., II PSK 68/21, LEX nr 3252281).

Strona skarżąca także w tym przypadku nie wykazała istnienia przywoływanej przez siebie przesłanki przedsądu, tym bardziej, że sama wskazuje, iż „Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał na autonomiczność regulacji Kodeksu pracy dotyczącej przedawnienia i braku podstaw do stosowania przepisów Kodeksu cywilnego (art. 117 k.c. i nast.) do przedawnienia roszczeń z tytułu niewykonania zobowiązania ze stosunku pracy”. Strona skarżąca ma rację w tym, że brak jest aktualnych analiz zagadnienia zaprezentowanego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co wynika z faktu, że stanowisko Sądu Najwyższego pozostaje w tym zakresie niezmiennie od lat, opiera się na ujęciu systemowym, a zatem ma na uwadze wewnętrzną logikę i spójność. Kolejne nowelizacje przepisów Kodeksu cywilnego, dotyczące przedawnienia roszczeń, nie mają więc bezpośredniego znaczenia dla roszczeń mających swe źródło w przepisach prawa pracy, z uwagi na to, że przedawnienie jest kwestią uregulowaną w prawie pracy i tym samym nie ma podstaw do sięgania w tym zakresie do art. 117 i n. k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2013 r., II PK 272/12, OSNP 2014 nr 1, poz. 7). Sąd Najwyższy w wyroku z 16 lutego 2022 r. (III PSKP 58/21, OSNP 2023 nr 1, poz. 1) podkreślił - zresztą już po raz kolejny - (zob. także postanowienia Sądu Najwyższego z: 2 kwietnia 2019 r., I PK 92/18, LEX nr 2649710; 14 września 2021 r., III PSK 102/21, LEX nr 3362136; 3 października 2023 r., II PSK 45/23, Legalis nr 2991947 i 18 marca 2025 r., III PSK 54/24, niepubl.), że przedawnienie ma samodzielne uregulowanie w Kodeksie pracy, dlatego nie ma uzasadnienia do stosowania w tym zakresie regulacji prawa cywilnego (art. 300 k.p.). Wobec powyższego, nie ma uzasadnionej potrzeby analizowania i zastanawiania się nad

tym, czy ostatnia zmiana przepisów Kodeksu cywilnego - w szczególności zmiana art. 118 k.c. - ma zastosowanie do roszczeń ze stosunku pracy, albowiem mieć nie będzie. Obowiązująca od 9 lipca 2018 r. reguła ustalania końca okresu przedawnienia roszczeń zawarta w art. 118 zdanie drugie k.c. znajduje powszechne zastosowanie do dwuletnich i dłuższych okresów przedawnienia roszczeń, określonych w przepisach szczególnych - w przypadku takich roszczeń koniec terminu przedawnienia przypada zatem na ostatni dzień roku kalendarzowego, w którym przypada koniec wyznaczonego w latach okresu przedawnienia. Za przyjętym stanowiskiem przemawiają argumenty, oparte zarówno na wykładni językowej, jak i systemowej oraz funkcjonalnej. Wyłączenie zastosowania art. 118 zdanie drugie k.c. nastąpi tylko wówczas, gdy z przepisów szczególnych wypływać będą wyraźne dyspozycje wskazujące na odmienny w stosunku do reguły z art. 118 zdanie drugie k.c. sposób ustalania końca okresu przedawnienia (T. Łapaj, Koniec biegu przedawnienia roszczeń określonych w przepisach szczególnych w świetle unormowań art. 118 kodeksu cywilnego, Rejent 2022, nr 4, s. 44-93). Poza tym, z uwagi na odmienne uregulowanie terminów przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz roszczeń o świadczenia okresowe 6-letni ogólny termin przedawnienia dotyczy roszczeń niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, np. roszczeń przysługujących konsumentom względem przedsiębiorców oraz roszczeń w obrocie powszechnym, tj. między osobami, które nie prowadzą działalności gospodarczej. Należy jednak pamiętać o odmiennościach dotyczących terminów przedawnienia zawartych w przepisach szczególnych, np. w odniesieniu do roszczeń z czynów niedozwolonych, czy roszczeń z umowy sprzedaży lub umowy o dzieło (R. Strugała, Szczególna regulacja terminów przedawnienia w znowelizowanym kodeksie cywilnym, PiP 2021, nr 4, s. 74). Takich przepisów szczególnych jest znacznie więcej, przy czym zastrzeżenie odnoszące się do przepisów szczególnych w zdaniu pierwszym komentowanego przepisu, dotyczy zarówno ogólnego terminu, 6-letniego, jak i 3-letniego dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Innymi słowy, 6-letnie i 3-letnie terminy przedawnienia nie będą miały zastosowania, jeżeli przepisy szczególne w sposób odmienny normują terminy przedawnienia – *lege non distinguente* niezależnie od tego, czy są to

terminy dłuższe, czy krótsze. Dokonując systemowej zmiany przepisów o przedawnieniu, ustawodawca nie skorzystał przy tym jednak z okazji, aby w większym zakresie ujednolicić terminy przedawnienia określone w przepisach szczególnych (L. Jantowski (w:) Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, red. M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, LEX/el. 2023, art. 118 k.c.). Wielość szczególnych terminów przedawnienia jest cechą charakterystyczną polskiego prawa cywilnego. Słusznie wskazuje się to, że stanowi to tego prawa wadę, świadczącą o niekonsekwencji ustawodawcy (P. Machnikowski, O potrzebie zmiany przepisów normujących przedawnienie roszczeń, Państwo i Prawo 2018, nr 6, s. 109 i n.), a w praktyce – prowadzi do niejasności i zbędnej kazuistyki (W.J. Kocot, Zmiana regulacji przedawnienia roszczeń w kodeksie cywilnym, Państwo i Prawo 2019, nr 3, s. 126 i n.).

Biorąc powyższe pod uwagę, należy wskazać, że wszelkie wątpliwości zawarte w pytaniach strony skarżącej, przedstawionych w uzasadnieniu przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zostały wyjaśnione przez judykaturę. Nie istnieją również w tym zakresie rozbieżności w orzecznictwie, których rozstrzygnięcie wymagałoby ingerencji Sądu Najwyższego.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy postanowił, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.). [a.ł]

DS